No 1863 — 1853

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franko door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau dezer Courant.

VRIJDAG, 10 JUNIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 9 Junij.

In het Nommer van 21 Mei der *Civiltà Cattolica*, uitkomende gelijk men weet te Rome, vindt men het volgend artikel over de quæstie van den dag.

»Om den strijd wel te begrijpen, die op dit oogenblik in Holland gevoerd wordt, willen wij aan ons verslag daarvan eenige inleidende aanmerkingen toevoegen. In 1815, na de regeling der staatszaken in Europa, knoopte de H. Stoel onderhandelingen aan met de Regering der Nederlanden, om aldaar de kerkelijke hiërarchie te vestigen; maar iedere poging bleek alstoen ijdel en de overeenkomst bleef voor het oogenblik onvoltrokken. Deze werd twaalf jaren daarna weder opgevat met gelukkiger uitslag, wat aangaat het vaststellen van het regt en het sluiten des traktaats; de verwezenlijking beantwoordde echter slechts gedeeltelijk aan de belofte. Uithoofde der bepaling, dat het geheele rijk slechts ééne Kerkprovincie zou uitmaken, wier Metropool, te Mechelen in België gevestigd, twee Suffragaanbisschoppen, te Amsterdam en 's Hertogenbosch in Holland, hebben zoû, — werd het dekreet niet dan in het zuidelijk deel des rijks ten uitvoer gelegd. Binnen drie jaren vielen de omwentelingen in, die er een tiental het ongelukkig land teisterden, totdat België in 1840 bepaaldelijk als zijn eigen meester werd erkend en gescheiden werd van Holland. Toen sloeg Koning Willem II handen aan het werk om het nog onuitgevoerd deel des traktaats van 1827 te verwezenlijken in het hem overgebleven deel des rijks. Maar de Protestanten en de vijanden van Rome, dezelfde die zooveel kwaads in het vaderland gezaaid hadden, verhieven zoo hoog de stem hunner bedreigingen, dat de Vorst, beschroomd gemaakt, tot het besluit kwam de zaak nog wat op te schorten; en derhalve werd met den Nuntius, Mgr. Capaccini, overeengekomen nog een weinig uitstel te nemen, totdat de opgeruide geesten weder in kalmte gekomen waren. Intusschen, terwijl de overige provincien in staat van missie bleven, werden er voor Noord-Brabant en Limburg drie Apostolische Vikariaten opgerigt, die voortgeduurd hebben tot de laatstverloopene maand. Toen viel het jaar 48 in, onder voorteekenen, die voor de natiën zoo ongunstig zijn geweest, doch minder noodlottig voor de Hollandsche Katholieken: omdat de nieuwe Grondwet, die het beginsel der scheiding van Staat en Kerk bevestigde, al de kerkgenootschappen in het regt handhaafde, om zich zelve vrijelijk in te rigten, behoudens de wetten des lands. Van hier, dat de Israëlieten en Protestanten er toe overgingen, om hunne godsdienstinstellingen te hervormen. Ook de Katholieken, beschermd door de wet, welke het niet verbood, zonden den H. Vader talrijke smeekschriften toe voor de herordening der zoo gewenschte hiërarchie. De onderhandelingen hadden plaats, en wij zullen er de voornaamste van aangeven; waarna wij kortelijk zullen aanwijzen, welke de vijanden zijn, die den Katholieken de vrijheid betwisten, hun door de Grondwet toegekend.

»Talrijk zijn in Holland de anti-katholieke partijen; ze kunnen echter tot drie voornaamste worden teruggebragt, ieder omvattende een goed getal bijzondere fraktien; zij zijn: de zoogenaamde *orthodoxe* partij, die der *geheime genootschappers*, en die der *behoudslieden*. Die der orthodoxen aangevoerd door Groen van Prinsterer, lid van de Tweede Kamer, smacht naar de herstelling der leer uitgesproken in de Dordtsche synode van 1618; zij wil de zaken beschikt hebben als vóór 't jaar 1798, tijdstip der vrijwording van de Nederlandsche Katholieken: want vóór dat tijdstip was de kalvinistische de staatsgodsdienst en werd naauwelijks eenige andere belijdenis toegelaten. Aan den ouden bewindsgeest zou zij het konstitutioneele stelsel wenschen te verbinden; want, zegt zij, die twee kunnen zeer wel zamengaan.

»Deze partij is in hare strekkingen de onverzoenlijke vijandin van de tweede, die der geheime genootschappen, welke zeer talrijk in Holland zijn en nog niet alle bekend. De voornaamste zijn *Unitas*, gevestigd door Protestanten uit de magistratuur en den groothandel. Dit genootschap heeft ten doel het Protestantismus bij uitsluiting te beschermen en te begunstigen, en wel door stoffelijke kracht. Vervolgens heeft men *Christelijk Hulpbetoon*, dat er zich op toelegt de Godsdienst-voorregten te handhaven van de vaderen herkomstig; en, des vóórkomende, tracht zij de katholieken armen, door middel van geld, te verleiden, ze te gelijk met hunne kinderen tot geloofsverzaking brengende. *Welstand* legt er zich op toe vaste goederen van Katholieken te koopen, om Protestantsche gemeenten op te rigten en meerdere Predikanten te kunnen aanstellen. Ten laatste, het onbeschaamdste van allen, heet *Phylacterion*; dat zich onderscheidt door zijne bijzondere drift tot prozelytenmaken, dat zijn leden, behoudens enkele allerzeldzaamste uitzonderingen, tot regel stelt geene huwelijken met Katholieken te sluiten, ze niet in dienst te nemen, geene overeenkomsten met hen aan te gaan, hun geen geldelijk voordeel ter wereld te doen genieten., enz. enz. Dit zij genoeg over de *geheime genootschappen*, wat aangaat hunne bijzondere bedoelingen, voor zoo ver zij aan den dag zijn gekomen. Dat zij er nog andere van boozer en geheimer natuur hebben dient, redelijkheidshalve, uit het geblekene ondersteld te worden: evenwel, 't is hier de plaats niet daarover te handelen. Wij willen alleen nog gezegd hebben, dat de *geheime genootschappen* in 't algemeen *den orthodoxen* tegen de borst moesten zijn: omdat men in den demokratischen geest der eersten den natuurlijken bondgenoot ziet van de zuivere demokratie dier verschillende landen, waar deze de revolutie en de anarchie over den staat brengt. Zij beminnen ook het Protestantismus slechts in zoo verre als het hun tot een wapen ter nedervelling van het Katholicismus zou kunnen strekken. Zij willen volledige en onbeperkte vrijheid, en terwijl zij gehechtheid voorgeven aan het Huis van Oranje, streven zij naar de herstelling van de oude Hollandsche Republiek. Zij zien in de *tendenzen* der *orthodoxen* een terugkeer tot het oligarchiesch despotismus, waar zij een eeuwigen oorlog aan hebben gezworen.

»De derde partij is die der *behoudslieden*, welke, de vele privilegiën betreurende, die zij na de emancipatie der Katholieken verloren hebben, hun uiterste best doen om genen te herwinnen; zij haten daarom het Grondwetsartikel, dat de vrijheid der Katholieken waarborgt, en ieder Ministerie, dat zich geneigd betoont dat artikel ten uitvoer te willen leggen. Tot de behoudslieden behooren doorgaans de Dominees *(i Domine o sian ministri del culto protestanto)*. Deze beminnen de goede staatsinkomsten, welke hun verzekerd zijn, en rust en vrede, die daarmeê gepaard gaan. Daarom wee het bewind, indien zij lucht krijgen van eenige hervorming, die hun benijdbaren staat in gevaar konde stellen! Zij zijn den Katholieken niet geheel vijandig, maar zagen uit, met een oog vol ongunstige verwachting *(coll' occhio del prefazio, come si suol dire)*, naar hetgeen worden zou uit het laatstelijk te gemoet gezien wetsontwerp van het ministerie Thorbecke. Zij vreesden dat de onderstand der armen onder staatstoezigt uit zoude komen op vermindering van hunnen invloed. Het was meer dan waarschijnlijk dat eerlang, bij eene hervorming der Hoogescholen, eenig artikel zou worden vastgesteld tot schade der protestantsche leerstoelen en eindelijk, dat hun eeredienst niet meer door een bijzonderen minister zou bestuurd en gesteund worden.

»De drie bovengenoemde partijen, de eene om deze, de andere om gene reden, waren het ministerie kwalijk gezind. Deze korte maar tot goed verstand der zaak onontbeerlijke mededeelingen voorop gesteld hebbende, gaan wij over tot de jongste gebeurtenissen."

(*Wordt vervolgd.*)

Men leest in de *Emancipation Belge*:

»'s Hage, 5 Junij.

»Men is in ons vaderland, dat men verdraagzaam noemt bij uitnemendheid, tot die hoogte van onverdraagzaamheid gekomen, dat de kandidaten voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal persoonlijk ten doel staan aan de hevigste uitvallen van dweepzieke predikanten. De dominé's geven zich niets geen moeite om hunne knoeperijen ten aanzien der verkiezingen te verbergen. Gezamenlijk doen zij een beroep op het protestantsche volk om het aan te zetten geen liberalen te verkiezen. In de *Middelburgsche Courant* zag men dezer dagen een artikel verschijnen, geteekend door al de dominé's van de gereformeerde kerk dier stad, en waarbij zij, *in hun qualiteit van protestantsche herders*, hun geloofsgenooten aanspoorden om voor hun kandidaat te stemmen tegen het aftredend lid, de heer D. van Eck, bekend door zijn liberalismus.

»Het rezultaat der verkiezingen is dan ook over 't algemeen geheel in anti liberalen zin, en in den geest van volstrekte onverdraagzaamheid. In geen geval hadden de stemmingen eenige verandering te weeg kunnen brengen in den tegenwoordigen toestand

»Toen het ministerie-van Hall-Donker, de vrucht der anti-papistische agitatie van Amsterdam en Utrecht, door den Koning benoemd werd, oordeelde men de ontbinding der Tweede Kamer noodzakelijk, om reden alleen dat de liberalen er de meerderheid hadden. Tot elken prijs moest men zich ontdoen van de vrienden van den minister Thorbecke. Men was bevreesd voor eene verbazende oppozitie, als de ontwerpen tegen de Katholieken in diskussie zouden komen, en er was een ondervinding van vier jaren, die de *ongekrenkte braafheid dier mannen* had aan 't licht gebragt. Er was dus iets meer noodig om die leden te doen vervangen door uitsporige dweepzieke ministers.

»Het ministerie van Hall heeft zijn steun gezocht in de godsdienstige hartstogten, en de gevolgen van zulk een misslag zullen zich weldra openbaren. Het is thans bekend dat de partij-Groen (die zich bij wijze van antifraze de anti-revolutionnaire noemt) 8 a 9 leden heeft aangewonnen.

»Het ministerie ziet zich alzoo tusschen twee vuren geplaatst. Zijne stelling is niet houdbaar. Zoo de ministers streng blijven vasthouden aan hun programma, blootgelegd in hun schrijven aan den Koning, krijgen zij de partij Groen *en de dweepzieke partij der geheime genootschappen* Unitas *en* Phylactèrion *tegen zich.* Zoo men daarentegen in het minste maar afwijkt van de beloften, in den brief aan den Koning gegeven en men tegen de Katholieken onregtvaardig en geneigd tot verdrukking zich betoont, zullen dezen met evenveel moed als talent hunne zaak weten te verdedigen, en zij zullen de liberalen tot trouwe bondgenooten hebben.

»In hun drift om het ministerie Thorbecke omver te werpen, zijn onze politieke warhoofden wat al te haastig geweest. Tot elken prijs hebben zij aan dien staat van zaken een eind willen maken. Maar dat mannen van ondervinding, gelijk de heer van Hall, zich hebben laten vangen in dien strik, is wel onbegrijpelijk.

»Ik moet bekennen dat ik beter gedachte koesterde van het doorzigt en karakter van dien staatsman. Als ieder sterveling zal hij zijn zwak oogenblik gehad hebben. Maar 't is een misstap, *die hem duur te staan zal komen. De partij, die het ministerie van Hall op 't kussen heeft gebragt, zal zich niet met zoete woorden in slaap laten wiegen; ook haar zal hij moeten bevredigen*, te gelijker tijd dat de liberalen en de Katholieken de uitvoering der Grondwet van 1848 verlangen.

»Men beweert nog altijd, dat de baron d'André zich de vingers gebrand heeft aan onzen hofbrouwketel. Men beweert ook dat de beweegreden, die hem aandrijft, zijn wrevel is over den uitslag van het traktaat over den nadruk. Men zegt daarenboven, dat hij zulke doorslaande blijken heeft gegeven van zijn onwetendheid ten aanzien van den toestand van de partijen bij ons te lande, dat men er op de Tuillerien verwonderd van staat, en dat hij dien ten gevolge onlangs eene vrij duidelijke nota heeft gekregen over den verkeerden weg, dien hij heeft ingeslagen. Hieruit zou volgen, dat de Keizer der Franschen het door zijn minister in den Haag gehouden gedrag afkeurt.

»Binnen weinige dagen — dit voegt men er bij — zal de baron d'André worden terug geroepen. Het zal spoedig blijken wat er is van al die geruchten.

»Ieder verstandig mensch moet bekennen dat de verandering van ministerie een groote fout *is geweest. De ontbinding der Kamer, de gevolgen die nog voor de deur staan, zullen den ministers werk geven; wat zij ook*

zullen doen, al hun plannen zullen ze in damp zien opgaan tegenover de eischen van Groen en van zijn partij.

»Voor het geluk van mijn land, voor zijn *eer* bovenal, hoop ik dat mijn voorzeggingen zich niet zullen verwezenlijken; want ik vrees voor de noodlottige gevolgen die de ontijdige ontbinding na zich zal slepen van een ministerie, dat, in waarheid, met verstand en in echt-liberalen zin, den weg bewandelde die naar het doel leidt, 'twelk een staatsman alleen voor oogen mag hebben, te weten, het algemeen welzijn van het Vaderland.

Men leest in het heden verschenen Nommer van den *Katholiek*:

»We zijn in de gelegenheid geweest, een aantal bladzijden in te zien eener zaakrijke brochure, die eerstdaags bij onze uitgevers zal verschijnen en ten titel voert: *Een bezadigd woord aan mijne welgezinde protestantsche Landgenooten, ter gelegenheid der R. K. Kerkregeling*, door C. Broere, R. K. Priester en Hoogleeraar aan het Seminarie te Warmond. — We hebben reeds genoeg gelezen om voorloopig te kunnen getuigen, dat die aangelegenheid er in behandeld is met eene grondigheid en helderheid, den geleerden schrijver volkomen waardig. Elk regtschapen Protestant, dacht ons, *moet* wel door dat kalm en dringend betoog én het goed regt der Katholieken én al het bedrijf te dezer gelegenheid uit het ware oogpunt leeren inzien."

Men leest in de *Grondwet*:

»Van het heilige regt van petitie, waarvan wij natuurlijk groote voorstanders zijn, als het niet misbruikt wordt, vooral door geestelijken, is in de laatste dagen juist door predikanten een ergerlijk misbruik gemaakt. De anti-revolutionnaire partij, die zooveel op heeft met de »*sociale positie*" van hen, die schrijven, is achterwege gebleven met de namen op te geven van hen, die de beruchte *no-poperij*-adressen hebben geteekend.

»De heer Mr. J. van Lennep, thans lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, en zoo wij meenen niet geheel werkeloos gebleven bij dat *no poperij*-petitionnements, schreef, in 1848, aan Mr. Dirk Donker Curtius het volgende:

»En dan de petitiën! Gij weet zelf, *hoe* die ver-»kregen worden. — Het kost weinig moeite aan een »fabrikant, aan een koopman, aan een grondeigenaar, »*aan een geestelyke*, *aan een predikant*, vellen vol »naamteekeningen te bekomen. Hoevelen in Belgiën, »die geen woord Fransch verstonden, hebben in 1829 »voor het gebruik der Fransche taal gepetitionneerd! »Hoevele namen vindt men op petitiën, welke namen »*nooit* bestonden! En zelfs, al zijn de namen echt, »men moet ze niet *tellen*, maar *wegen*.

»»Hoe kunt gij nog blijven ontkennen." " zeide eens »»een Regter tegen een dief:" " daar *twintig* getuigen »»verklaren, dat zij u den diefstal hebben zien plegen." "

»»Mijnheer!" " antwoordde de dief:" " Ik kan er »»wel *duizend* brengen, die 't *niet* gezien hebben." "

»De vraag is alleen, of de petitionnarissen, waar gij »u op beroept, tot dezulke behooren, die *zien* kunnen."

»Mogen we thans niet, met eenig regt, vragen aan den heer Mr. J. van Lennep:

»Hebt gij, in 1853, de onderteekeningen van de beruchte anti-roomschen-adressen *geteld* of *gewogen*?

»Hebt gij, het antwoord van den dief gedachtig, wel nagedacht, dat 51,000 protestanten teekenden, maar een millioen zeven maal honderd vijftig duizend protestanten *niet* geteekend hebben?

»Rekent gij, onder dezulken, die *zien* kunnen, de duizenden, die niet kunnende schrijven, met *kruisjes* teekenden; voorts de vrouwen, de kinderen, de bedeelden, de oudemannetjeshuisbewoners, de met een »*kwartje*" het stuk betaalden?

»Mijnheer van Lennep, wij zijn naar uw antwoord nieuwsgierig."

Als het op gelooven aankomt, gelooven de Engelschen alles, wat men hun maar voorhoudt, mits het in protestantschen zin, »dat is: tegen het Katholicismus" is. In dit opzigt geven zij de »kern der Nederlandsche natie" die zich met Engeland door Olivier Kromwell zoo naauw verwant gevoelt, niets toe. Naijverig op alles wat uitsteekt in het buitenland, zien de Engelschen het met leede oogen aan, dat hunne geloofsbroederen in Holland, voor zoo verre ze een plaatje beslaan in de »kern der natie," zoo bij uitstek en zoo »eigenaardig" *bijgeloovig* zijn. Dat is voor een Engelschman niet te dulden, dat een Hollander hem zou overtreffen. Een dagblad, de *Southern-Times*, heeft dan ook dadelijk zijne krachten beproefd; jammerende, gelijk onze *Nederlander* jammert, over den zich meer en meer uitbreidenden invloed van het ultramontanismus en de vermetelheid van den Paus, ook in Engeland zoo zigtbaar, roept het blad uit:

»Hoe, zouden we ons hierover nog verwonderen? Is het feit niet bewezen, en kan men de waarheid ontkennen? Voor jaren al hebben wij in onze administratie eene Roomsch Katholieke meerderheid gehad. Wijlen Lord Melbourne bekleedde een aanzienlijken rang in de orde der Jezuïten; wijlen Sir Robert Peel was Kardinaal-leek van Rome, en wij gelooven dat Lord John Russell op dit oogenblik dezelfde hooge waardigheid bekleedt. Het romanismus is een gemakkelijke, goed ingerigte, aristokratische godsdienst. Zoo sommige leden onzer aristokratie nog niet in zijn schoot zijn opgenomen, het is alleen maar omdat ze op een gunstige gelegenheid wachten om over te stappen."

Wat zeggen de heeren onzer »nationale eigenaardigheden" en de vrienden »dezerzijds" wel van zulk een artikel? Zij zwijgen, over hunne minderheid beschaamd. Ze hebben alleen Thorbecke maar door den Paus laten kroonen, en er niet om gedacht, om hem tot Jezuït te doen wijden of tot Kardinaal te laten verheffen. Doch goeden moed! Keulen en Aken zijn niet gebouwd op een dag, en wie heeren, weet of gij nog niet iets veel ongerijmders kunt verzinnen; want in ongerijmdheden zijt ge 't huis, en zoo ge so'n uitgestudeerd zijt, neemt dan den kleinzoon van *Pieter Vreede* in den arm, die als het op dolle invallen aankomt, voor niets staat, en als het maar tegen Thorbecke is u zeker met een of ander verzinsel pleisier zal doen. De waardigheid van Generaal van de Orde der Jezuïten staat nog open .... Wat dunkt u?

Men leest in de *Grondwet*:

»De *Amsterdamsche Courant* van 7 Junij deelt, als hoofdinhoud van zijn No. van dien dag, het navolgende belangrijk berigt mede, dat waarschijnlijk op de Londensche Beurs indruk zal maken, en de Turksche quæstie van gedaante kan doen veranderen:

»»Wij mogen aan onzen geachten korrespondent te Delft de billijke voldoening niet onthouden van een *openlijk berigt*, dat hij ons, niet alleen met den meesten *spoed*, maar tevens *uitvoerig* en *naauwkeurig*, aangaande de *paardenmarkt* en *harddraverij*, aldaar op 1 dezer gehouden, heeft *geïnformeerd*; doch dat zijn schrijven tot ons leedwezen aan ons bureau in het ongereede is geraakt."!!!!"

»H. M. de Koningin-weduwe vertrekt Zaturdag e. k. van Weimar *regtstreeks naar Petersburg*.

»Wij herinneren aan hetgeen wij vroeger omtrent deze reis hebben gezegd."

Men heeft ten onzent in de laatste tijden nog al dikwijls hooren spreken en preken van het oprigten eener protestantsche propaganda, ten doel hebbende om voor de Roomschen den Bijbel uit te leggen, ten einde hen door middel van die uitlegging te brengen tot de eene of andere protestantsche sekte. Men heeft hierbij voornamelijk het oog op die Roomschen, welke tot de minder beschaafde klasse behooren, en die óf uit gebrek aan verstand en doorzigt, zeer geschikt zijn om in den doolhof van elke uitlegging te worden rondgevoerd en gevangen, óf uit gebrek aan geld en door benarde omstandigheden bij uitnemendheid gevoelig zijn voor en gemakkelijk te bewerken door de elektro magnetische vonken en schokken der dwaling, overspringende langs verzilverde koorden. Dagblaadjes en *leerredenen* dringen ijverig aan op de spoedige uitvoering van dit *liefdewerk*, gelijk zij het noemen.

Het denkbeeld is echter niet oorspronkelijk of gelijk men thans zegt: eigenaardig nationaal. Men heeft het ontleend uit den vreemde, en voornamelijk, gelijk het zich laat aanzien, van geloofsgenooten, welke in dienzelfden zin werkzaam zijn te Genève, het aloude fort, waar eenmaal Kalvijn op *zijne* wijze uitleggingen gaf van het Evangelie en God maakte tot een »moloch, van barmhartigheid vervreemd," Hem het aangezigt bestrijkende met »schoorsteenroet," zoo als Vondel het juist uitdrukt in zijn *Decretum horribile*, een dichtstuk, waarin het christelijk anti-revolutionair beginsel, gelijk het thans weder rondspookt in de nevelen van schijnheiligheid en staatszucht, met scherpe omtrekken staat afgeteekend.

Doch dit verklaert geen text of mikt op 't rechte doel;
Myn yver dwaelt van 't spoor, hij slacht den predickstoel.

In de *Echo du Montblanc* vindt men uit een dagblad van Genève de volgende annonce overgenomen:

»Op Dingsdag 17 Mei zal er een reeks van voorlezingen geopend worden, ter onderrigting in de godsdienst, voornamelijk voor Katholieken. Deze voorlezingen, te geven door eenige herders en dienaars der nationale Kerk, zullen plaats hebben des Dingsdags en Vrijdags, 's avonds ten acht ure, in het lokaal van Fort-de-l'Ecluse, nommer 145. — Men zal ongeveer dertig lessen geven."

Zoo is de Bijbel alleen niet meer genoeg — merkt de *Echo* op — voortaan moet er een bepaalde reeks van voorlezingen over de godsdienst bijkomen, gegeven door *herders en dienaren van de* NATIONALE *Kerk!!* Is die annonce niet in bittere tegenspraak met het protestantsche beginsel *de Bijbel en niets dan de Bijbel*.

Het is ter dezer gelegenheid niet ongepast eens na te gaan van welke middelen het Geneefsche Protestantismus zich bedient, om de Katholieken van het kanton tot afval te bewegen. Die middelen zijn dertien in getal.

1. Men houdt zoo genoemde verhandelingen, die van het begin tot het einde zijn opgevuld met allerlei smaadredenen en leugentaal tegen het Katholicismus; en deze worden niet alleen in het kerkgebouw te Genève, maar in den ganschen omtrek gehouden.

2. Zestig protestantsche genootschappen hebben zich georganiseerd, om de katholieke huisgezinnen in het net te lokken, te misleiden en tot overgang te verleiden.

3. Tallooze pamfletten, die met elkander wedijveren in schaamtelooze taal en in het aanranden en bekladden van al wat heilig is, worden aan de huizen gezonden of staan te lezen aan alle hoeken der straten en op de muren der openbare gebouwen.

4. Door middel van geld tracht men de gewetens om te koopen en de kleine kinderen op te koopen.

5. Allerlei listen worden aangewend om de gemengde huwelijken te bevorderen.

6. Uitstrooijen van lasteringen tegen de priesters der Katholieke Kerk, tegen den Paus, de Bisschoppen en de geestelijke orden, in dagbladen en periodieke geschriften.

7. Pogingen van allerlei aard om het zedelijk gevoel te verstompen.

8. Afschaffing van de gebeden der Katholieke Kerk in de scholen.

9. Het in de hand stoppen van protestantsche boeken aan schoolkinderen.

10. Het kwellen en tergen van de Savoijaards of Franschen, die in protestantsche huizen dienen, door hatelijke toespelingen en beschimping van hun geloof.

11. Het wegzenden uit hun dienst van hen, die met deze smadelijke gesprekken niet instemmen of er om lagchen, en voor gaan met ter mis en ter biecht te gaan.

12. Het in werking brengen van alle middelen, door de Protestantsche Unie uitgevonden, om de magazijnen, winkels en fabrieken te ruïneren van die katholieken, welke afkeerig blijven van Calvijn en zijne werken.

13. Het sijsteem van laster en verguizing, georganiseerd tegen alle Katholieken, die met woord en daad aan hun godsdienst getrouw blijven.

Ziedaar eenige der keurigste middelen, waarvan men zich te Genève bedient om de Roomsch Katholieken te *evangelizeeren*, zoo als men het met een kunstterm aanduidt.

Men herkent hier ligt dezelfde middelen, die door onze »geheime genootschappen" werden aangewend, en die sedert de laatste weken op grooter schaal in praktijk zijn gebragt. Men noemt dit »de handhaving van het zuivere Evangelie," doch even gelijk men het woord *anti-revolutionnair*, waar het bij de zich dus noemende faktie voorkomt, niet moet verstaan »in den gebruikelijke zin der uitdrukking" zoo moet men ook het woord *Evangelie*, zoo menigmaal het òf in de *Fakkel*, òf in den *Nederlander*, òf in andere soortgelijke bladen te lezen staat, niet opvatten »in den gebruikelijken zin der uitdrukking," in den zin van *blijde boodschap*. Ieder van die organen verstaat er iets anders door, en beoogt met dat *evangelizeeren* de bereiking van een doel, 'twelk aanvankelijk in de omverwerping van een ministerie en het verguizen van al wat goed en groot en edel is in den lande, zigtbaar is geworden; maar in de keuze der evangelisatie-middelen zijn alle faktien eenstemmig en treden zij in de voetsporen door Genève geopend. En waarlijk de dochter doet der moeder geen schande aan.

De kommissie voor de droogmaking van het Haarlemmermeer heeft bekend gemaakt, dat ingevolge de bijna onbelemmerde werking van de drie pomp-stoomtuigen, sedert Dec. ll. door ruime kanalen verbonden, die het diepste gedeelte van den polder doorsnijden, en door de hulp der gunstige weergesteldheid, het nog achtergebleven winterwater in de afgeloopen maand volkomen is verdwenen; den 26 Mei werd het polderwater gemiddeld tot 4.35 el onder Amst. peil waargenomen, en daar dit water op den laatsten April teekende 3 79 el onder gemeld peil, bedroeg de daling in Mei 0.56 el. Sedert werken de pompmachines beurtelings slechts tot wegschaffing van het water, dat uit den pas drooggevallen bodem nog bijzakt en zich in de kanalen verzamelt.

De geheele polder vertoont eene onmetelijke, groene oppervlakte, veelal met de gele bloemen van tallooze waterplanten versierd; van het Haarlemmermeer is niets meer te bekennen.

De hierboven genoemde ruime kanalen zijn: de hoofdvaart van den Leeghwater naar den Lynden, lang 23,000 el, ruim 4 uren gaans, en de kruisvaart van den Cruquius tot aan die hoofdvaart, lang 10,500 el, of bijna 2 uren gaans, beide op het zomerwater 20 tot 25 ellen breed. De verlenging der kruisvaart tot Aalsmeer is onderhanden.

De verkaveling van het zoogenaamde Kagermeer bij den Leeghwater is geheel, die van het zoogenaamde Spieringmeer nabij Halfweg, is bijna voltooid. De bermslooten en de weg daarnevens langs het binnenboord van den Ringdijk zijn rondom den geheelen polder, slechts enkele plekken uitgezonderd, overal aangelegd; eenige in de dwars- en lengte-togten zijn reeds gemaakt, en 1200 man arbeiden aan al de overige. In dezen

er moeten die gereed komen, en dan zal de polder 6 lengte-togten, behalve de genoemde Hoofdvaart, met 5 dwars-togten, behalve de genoemde Kruis-rt, elk der laatste met een weg daarnevens, van rd tot boord doorsneden zijn; — die togten zijn 5 8 ellen breed op het zomerpeil.

Maandelijksche opgaven van de werking der stoom-gen, zooals tot dusverre, zullen alzoo in het ver-g kunnen achterwege blijven. Het geldt niet meer droogmaking van den ontzaggelijken plas, het geldt rtaan slechts de drooghouding van den meerpolder; en dan zullen echter aan de belangstellenden berig-n van den verderen loop der groote onderneming kun-n gegeven worden.

Niettegenstaande eene opbrengst tot ongeveer 3 80 el, sverre de hoogste, hebben de stoomwerktuigen onbe-mmerd met al hunne pompen en met minstens zoo el snelheid als ooit te voren, het laatste water uit de epte opgehaald.

De Leeghwater was buiten werking 220 uren wegens hoogen stand des boezems, en den overigen tijd voor erstelling.

Het stoomtuig de Cruquius was alleen stil voor hoogen oezemstand; de meer trage werking had plaats na de roogwording des bodems bij een waterstand van 4,65 el nder AP.

De Lynden heeft alleen stilgestaan wegens den te oogen stand des boezems.

Het stoomwerktuig ter ontlasting van Rhijnlands boezem e Spaarndam was den 15den der maand buiten werking ekomen wegens gunstigen boezem.

Dat te Halfweg heeft thans aan de vastgestelde be-proeving voldaan en is op den 12den der maand, om eden als boven, buiten dienst gesteld.

In sommige nieuwspapieren is bereids gewaagd van eene algemeene tentoonstelling van voortbrengselen van landbouw en nijverheid, welke in Mei 1855 te Parijs zal worden gehouden.

De fransche regering wenscht, dat de handel en nij-verheid hier te lande zich mogen opgewekt gevoelen daaraan deel te nemen. Zij zal trachten van hare zijde de zaak zoo gemakkelijk mogelijk te maken, wat betreft de tolmaatregelen en de ontvangst, plaatsing en het toezigt over de in te zenden voortbrengselen.

Een nader besluit zal de voorwaarden der toelating en de wijze van plaatsing der voorwerpen regelen.

Z. M. heeft bij besluit van 28 Mei ll. aan Mr. J. R. Thorbecke, afgetreden minister van Binnenl. Zaken, een pensioen verleend ten laste van den Staat, ten bedrage van *f* 4000 's jaars.

Z. M. heeft 1°. benoemd tot leden der kommissie van administratie over het vereenigd arrest- en provoost-huis te Haarlem, Mr. A. A. D. van Krimpen en C. W. van Valkenburg; 2°. eervol ontslagen als griffier bij het kanton-geregt te Zwolle, J. T. Buser, en als plaatsverv. van den kanton-regter te Zierikzee, J. M. Bouvin; 3°. benoemd tot griffier bij de arr. regtb. te Tiel, mr. J. A. de Kloppel, en tot ontvangers der dir. bel., in- en uitg. regten en acc. te Ee, J. G. F. van Spengler; der dir. bel. en acc. te Burum, P. P. Cammans. 4°. eervol uit de dienst ontslagen, den luit. ter zee 2de kl. C. J. C. Kuys, en benoemd bij het 2de reg. inf., tot 1e. luit. (naar ouderdom van rang) den 2e. luit. J. C. Smissaert, van het 8ste reg. van het wapen.

De *Staats-Courant* bevat heden de officieele benoeming van den heer Mr. D. C van der Kemp, adv. gen. bij het provinciaal geregtshof in Noord-Holland, tot prok.-gen. bij genoemd hof, tevens tijdelijk belast met de funktien van direkteur van policie in die provincie.

Heden (8) werd op de gewone marktplaats, het gedempte Reguliersplein, voor het eerst weder na vele jaren eene kaasmarkt gehouden. Tegen 9 ure begonnen de landlieden hunne Goudsche, Edammer of Leidsche kazen aan te voeren. Bijkans al de partijen, gezamenlijk ongeveer 4500 ned. ℔ werden spoedig en tegen goede prijzen verkocht. De goudsche kaas gold van *f* 18 tot *f* 21, de Edammer van *f* 20 tot *f* 23, de 50 ned. ℔, de Leidsche van *f* 38 tot *f* 39 het schippond (150 ned. ℔). De prijzen en premien, door de afdeelingen Amsterdam. Sloten en Nieuwer-Amstel der hollandsche maatschappij van landbouw te dezer gelegenheid uitgeloofd, zullen alle kunnen worden uitgereikt. Wij hopen de namen der bekroonden nader op te geven.

Eene groote menigte toeschouwers woonde deze heropening den kaasmarkt bij en toonde zich bijzonder ingenomen met den gunstigen afloop. Het is te verwachten, dat op de volgende marktdagen, als de graskaas gereed is, het aantal verkoopers en de hoeveelheid aangevoerde kaas, nog veel aanzienlijker zullen zijn.

(Amst. Cour.)

Aanstaande Zondag den 12 Junij, zal ten 10 ure des morgens, op den Buiten-Amstel ter gelegenheid van het geboortefeest van Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden, eene wimpelpartij plaats hebben van de Amstel-Jagthaven en genoodigden. Zij zal des avonds door het afsteken van een vuurwerk worden besloten.

Aanstaanden Zaturdag den 11 dezer, 's namiddags ten 1½ ure, zal op de werf het *Witte Kruis*, van de heeren Jerems. Meyjes en Zoonen, in de Kleine Kattenburgerstraat alhier, van stapel loopen het koopvaardijschip *Waalstroom*.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 7 Junij. De regering heeft zich bezig gehouden met het opsporen van overblijfselen van het kleine leger, dat met den keizer van Elba is vertrokken, om de ongelukkige honderd dagen te beleven. Het plan bestaat om aan die lieden een levenslang pensioen van 150 francs te verleenen; hun getal echter is aanzienlijk verminderd: van de 600 zijn er niet meer dan 153 over.

— De Keizer is weinig tevreden over de wijze waarop de departementen worden beheerd, zoodat er sprake is van eene vrij aanmerkelijke verandering in het personeel der prefekten en onderprefekten. 's Keizers ontevredenheid vindt, naar men wil, hoofdzakelijk haren grond in de wijze waarop de twee senatoren en de twee leden van den raad van state, benoemd om de departementen te inspekteren en den Keizer verslag te doen aangaande den administratieven en staatkundigen toestand des lands, zich van die taak hebben gekweten.

— De Keizer houdt zich onledig met plannen tot verfraaijing der stad Parijs, welke, naar mate daartoe beschikbare fondsen zullen aanwezig zijn, ten uitvoer zullen gebragt worden.

— Gisteren is de maarschalk de Saint-Arnaud, min. van Oorlog, te Parijs teruggekomen.

— De gemeenteraad van Parijs heeft de som van 50,000 fr. toegestaan tot oprigting van vier monumentale standbeelden op de hoeken van den Pont-des-Arts. Deze beelden, zeven voet hoog, zullen voorstellen: de Toonkunst, de Schilderkunst, de Beeldhouwkunst en de Bouwkunst.

ENGELAND.

LONDEN, 8 Junij. Reeds hebben wij in ons vorig Nommer gemeld, dat de drie Iersche leden van het Britsche kabinet hun ontslag hebben teruggenomen, ten gevolge van een bevredigend schrijven van Lord Aberdeen. Dat schrijven was van den volgenden inhoud:

»Ik moet u onderrigten dat, in weerwil van de stemming die er ter dezer gelegenheid heeft plaats gehad, de door Lord Russell aangevoerde redenen om ze uit te lokken, alsmede de gevoelens waarover ge u beklaagt, niet worden gedeeld door mij of een mijner ambtgenooten.

»Ik wensch dat dit wel begrepen worde, wijl ik anders mij bloot zou stellen om met goed regt beschuldigd te worden van ontvoerd te zijn geworden aan de gevoelens door mij beleden, zoowel aan als buiten het bewind zijnde, ten aanzien van de leden der Roomsch-Katholieke gedsdienst, en die in de oogen van ieder lid der Roomsch-Katholieke godsdienst zoodanig waren, om hunne toetreding tot deelgenooten van dit kabinet te regtvaardigen.

»Men kan ligt sommige woorden, in het vuur der diskussie daar heengeworpen, in een verkeerden zin op vatten, en Lord John Russell heeft mij verzocht u wel te willen verzekeren, dat hij de Katholieken geenszins van oneerlijkheid heeft beschuldigd, en dat hij uitdrukkelijk gezegd heeft, dat de staatkundige en burgerlijke gelijkheid gehandhaafd moest worden.”

Dit zeer eenvoudig, maar zeer merkwaardig schrijven van Lord Aberdeen, ter verontschuldiging van de onbeschofte taal van den ouden hoofdleider der Wigh-partij, behelst een strenge les voor allen, die zich ook ten onzent even ongeroepen en op de jammerlijkst onbekookte wijze uitlaten tegen de Katholieke Kerk en hare goddelijke instellingen. Wij vreezen echter of onze onbesuisde heethoofden wel vatbaar zijn voor eenige verbetering.

De *Nederlander* heeft met gretigheid de woorden van Lord Russell in 't Engelsch en in 't Hollandsch overgenomen maar de rektifikatie van Lord Aberdeen vergeten, ze zelfs niet genoemd. Een nieuw staaltje, wat de *Nederlander* die niet ophoudt te schreeuwen, om *politieke gedachtewisseling*, daarmede eigenlijk bedoelt.

— In het Huis der Gemeenten is de wet op de *income-tax*, als een gedeelte van het budget uitmakende, gelezen en goedgekeurd.

— Men leest in de *Morning-Herald* dat Lord Aberdeen ten laatste den moed gekregen heeft om aan admiraal Dundas last te geven zich naar de Turksche kusten bij de Fransche vloot te gaan scharen.

— Bij *Lloyds* is van het Deensch konsulaat de tijding ontvangen, dat de telegrafische kabel door de Groote en Kleine Belt met goed gevolg is tot stand gekomen, zoodat thans Londen over Holland in regtstreeksche telegrafische gemeenschap is gebragt met Kopenhagen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 8 Junij. Men schrijft uit Kopenhagen dat ook de verkiezingen voor de *Landsthing* niets minder dan gunstig voor de regering zijn uitgevallen. Onder de 100 leden telt men 49 boeren en 11 onderwijzers.

— Volgens de *Czas* (dagblad van Posen) wordt er op dit oogenblik in Moldavie een politieke schok voorbereid, die welligt in eenig verband met de groote Oostersche quæstie zou kunnen staan. De russisch-gezinde Bojaren intrigeeren namelijk tegen vorst Ghika, die geweigerd heeft een russisch overste tot minister van oorlog te benoemen, om dien vorst te doen vallen en daaruit tot den intogt der Russen aanleiding te vinden.

— Men leest in het *Journal de Francfort*. Een oorlogskreet klinkt in de dagbladpers. Kon men met de drukpers alleen toerustingen maken, dan zou het kunnen schijnen dat men aan eene zekere zijde wil handelen naar de oude spreuk: »die den vrede wenscht, bereide zich ten oorlog.” Maar daar de dagbladen thans minder dan ooit geschikt zijn om voor een anderen oorlog dan een pennestrijd aanstalten te maken, kan men welgemoed blijven bij hetgeen te Londen en te Parijs verrigt wordt met hoofdartikelen die, het ergste genomen, kunnen dienen om het vraagstuk duister en de gemoederen ongerust te maken, maar die het zwaard tot het doorhakken van den knoop niet zullen opleveren.

Zij die oorlog voorspellen, vergeten dat de zending van den vorst Menchikoff, wat haar hoofddoel aangaat, geheel geslaagd is. Zij strekte om ten opzigte der gewijde oorden den vroeger bestaanden staat van zaken te herstellen. Wel is waar, hetgeen door den Russischen gezant in de tweede plaats is verlangd, zijn inderdaad eischen van het meeste gewigt; maar Rusland schijnt daaraan, althans voor het oogenblik, geen beslissend gewigt te hechten; want het weet zeer goed dat bewilligingen, die niet als een regt geëischt, maar alleen als eene dienst gevraagd kunnen worden, moeten ondergeschikt zijn aan de op regten steunende vorderingen.

— Het eiland Bornholm is zeer rijk aan zalm. De vangst van dien visch is dus aldaar eene aanzienlijke bron van bestaan voor de bewoners. In 1852 werden niet minder dan 148,000 pond zalm, versch, gedroogd en gerookt, uit Bornholm gevoerd.

— Even als de regering van Bern heeft de groote raad van het kanton Zug zich tot den bondsraad gewend, met verzoek, dat deze tusschen beide kome in de aangelegenheid van het kanton Freiburg, ten einde den daar heerschenden staat van zaken te doen ophouden.

— De Zwitsersche zaakgelastigde heeft het Zwitsersche wapen weder boven de deur van zijn hotel doen plaatsen.

BERLIJN, 8 Junij. In de aanstaande tolkonferentiën zal de gevolmagtigde van Keurhessen aandringen op de verhooging van de inkomende regten op buitenlandschen tabak, welk voorstel bijzonder bij Pruissen ondersteuning zal vinden.

WEENEN, 4 Jan. Volgens de *Klagenfurter Ztg.* zal Z. M. de Keizer nog in den loop dezer maand Venetië bezoeken.

— De keizer heeft den voorzitter van het geregtshof te Praag, den prokureur-krimeneel bij dat hof en eenig raadsheeren in dat kollegie, op pensioen gesteld. Deze maatregel wordt in verband gebragt met eene den keizer niet zeer welgevallige uitspraak van dat geregtshof, in eene quæstie van beleediging van den persoon des keizers.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 9 Junij.

GETROUWD (8 Junij): A. H. van den Eijvel met C. M. Okterbeek. — (9 Junij): H. van Dijk, wed. met E. Bosboom.

BEVALLEN (6 Junij): M. A. Tuinder, geb. Brinkman, D. — (7 Junij): M. Bol, geb. ten Dijke, geb. Bakker, D.

OVERLEDEN (7 Junij): J. H. F. Joosten, 54 j.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 8 Junij. Rogge Verkocht: 114/2 ℔ Reval *f* 230 kont.; 116/2 ℔ Libau *f* 220 kont.; 115/2, 119/2 ℔ Windau *f* 217 kont, *f* 227 3/m. — Gerst. 130/2 ℔ Windau *f* 188 kont; 129/2, 132/2 ℔ Libau *f* 185, *f* 190 kont. — Moutwijn *f* 18,25; Jenever *f* 21,75; Amst. Proef *f* 23,00, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 8 Junij. *Koffij.* Er zijn gerealiseerd 150 v. Brazil en 200 v. Dom.

Ruwe Suiker. Er is gedaan eene lading Fernambuck van 3500 z. *Geraffineerd.* Er zijn gedaan op levering 250,000 k. brooden en Gestampte.

LONDEN, 7 Junij *Suiker. Ruwe. Vreemde* soorten kalm en iets meer aangeboden. *Geraffineerd.* De prijzen van Crushed zijn iets lager met weinig koopers.

Koffij. Plantage Ceylon zeer ferm en iets hooger. Native goed ordinair tot 46 s. 6 d. a 47 s. 6 d. aangeboden.

Fruiten. Stil maar prijshoudend. Prima 1851 Krentes [illegible]

a 73 s.; mindere soorten 55 a 68 s. — Voor *Rozijn* waarop de regten nu 10 s. 6 d. in plaats van 15 s. 9 d. zijn, houdt men nieuw *Smirna* op 42 a 43 s.

Rijst ferm. Moulmein 9 s. 4½ d. a 10 s.

Talk kalm op vorige prijzen.

Granen. Tarwe 2 s. hooger, met veel handel. *Garst* gevraagd. *Haver* vast.

Veemarkt. De aanvoer was zeer groot en niettegenstaande waren er grage koopers — *Ossen* 2 d. hooger. — *Kalveren* tot goede prijzen opgeruimd. — *Schapen* minder levendig. — *Varkens* zonder verandering.

NEW-YORK, 28 Mei. *Katoen.* De prijzen zijn ⅜ c. hooger, en er gaat zeer veel om; de aanvoer wordt minder.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		8 JUNIJ 4½ u. gebl.	9 JUNIJ 4 u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		63⅛	63⅜	a	63⅝	63⅜
Dito Dito	3	75⅞	76			
Dito Dito	4	95$\frac{1}{16}$	94$\frac{13}{16}$		95	94$\frac{13}{16}$
O. I. Leening 1844	4					
Amortis. Syndic.	3½					
Handel-Maatschappij	4½					
Aand. Rijn-Spoorweg.						
Aand. Holl. S. M.						
Obligatien						
BELGIE, Obligatien 1844						
Cert. bij de Belg. Bank.	2½		52$\frac{13}{16}$			
Dito bij Rotsch. en Volksv		52⅝	52⅞			
FRANKRIJK, Obligatien	3	73¼				
SPANJE Nieuwe	1	23$\frac{5}{16}$	23$\frac{5}{16}$		23$\frac{7}{16}$	23⅜
Dito	3	48⅛				
Dito Binnenl. à 6/m.		43¼	43⅜			
Coup. Bewijzen.		5$\frac{5}{16}$	6$\frac{1}{16}$			
Amortisable Schuld		5⅝				
PORTUGAL te Londen	5	38⅞	38⅞		39⅛	
Dito Dito	4	37	37		37⅛	
Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816	5	108⅞	109			
Dito Dito 1828 en 1829			108		108⅛	
Cert. bij d°. 1831 en 1833		98	98			
Dito	4½					
Dito bij *Hope*	4	93⅞	93			
Dito bij *Stieglitz en C°.*						
Dito bij id. 5de Serie	4					
Cert. te Hamburg	5					
Inschrijving in Assignat.	6					
Cert. van dito						
POLEN, Certifikaten	4	86¼	85⅞		86¼	85⅞
Dito Aand. à fl. 500		164¼				
Dito met Lot. » 300						
AMERIKA, Bank-Actiën						
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 *f*						
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	82¾	82$\frac{5}{16}$		82$\frac{7}{16}$	
Dito 1847	2½	42$\frac{9}{16}$	42⅜			
Dito 1851	2½	42$\frac{7}{16}$	42¼		42⅜	
Dito 1849	5	93⅞	94⅛			
Ween. Bank bij *Goll en C°.*						
Dito	[illegible]					
Loten [illegible]	5	93⅞	94⅛			
Aand. met Loting fl. 500	*f*					
Nieuwe dito » 250						
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer* 5 pCt.						
BRAZILIE te Londen 1824	5	98⅜				
Dito Leening 1843	5					
Dito £ 200						
PERU	5½					
MEXICO Nieuwe	3	26$\frac{1}{16}$	26¼		26$\frac{5}{16}$	
VENEZUELA à £ 100	3½	41	40¾		40⅞	
GRENADA à £ 100	2	22⅞				
Dito Uitgestelde		10⅜	10$\frac{3}{16}$		10$\frac{5}{16}$	
ECUADOR à £ 100		4¼				

Grieken 5 pCt. 6$\frac{9}{16}$, $\frac{11}{16}$.

Tot bijna onveranderde prijzen leverde de handel in bovenstaande fondsen niet veel bijzonders op.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 56½	Livorno	2/m.	*f*	39½
„	zigt	„ 56⅞	Napels	„	„	81⅝
Bordeaux	2/m.	„ 56½	Petersburg	„	„	1,86½
„	½/m.	„ 56⅜	Weenen	6/w.	„	32¼
Madrid	3/m.	„ 246	Augsburg	„	„	35⅜
Cadix	„	„ 247	Frankfort	„	„	99
Seville	„	„ 243	Hamburg	2/m.	„	35⅛
Bilbao	„	„ 244	„	zigt	„	35⅜
Lissabon	„	„ 41½	Londen	2/m	„	11,77½
Porto	„	„ 41½	„	zigt	„	11,85
Genua	2/m.	„ 46⅝	Rotterdam		„	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 8 Junij. Belg. leen. 2½ pc. 55¾, 1840/1842 5 pc. 97⅝, 1848, —; Spanje 1—3 pc. 22⅛; Binnenl. 3 pc. 43¼; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 85½.

PARIJS, Belgische Fransche 3 pc. 77,20; id. 4½ pc. 101,80; Bank-Aktien 2700; id. Belg. 1840/42 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels 5 pc. —; Spanje 1—3 pc. 23; Buitenl. 3 pc. 48; Binnenl. 3 pc. 44; Holl. 2½ pc. —; Piemont 5 pc. 98,50; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. 99½; Rusland 4½ pc. 101; Metall. 5 pc. 87. [illegible]

LONDEN, 8 Junij. Cons. kont. 98⅛ a —; op tijd 98⅛ a —; Braz. 100 a 101; 1829/39 — a —; 1852 98½ a 99; Den. 3 pc. 85 a 86; 5 pc. 105 a 107; Ecuad. 5 a 6; Gren. 22¼ a 22¾; Uitgest. 10 a 10¼; Mexiko Nieuwe 27⅛ a —; Peru 4½ pc. N. 85½ a 86½; Uitgest. 61 a 62; Rusl. 1822 5 pc. 118 a 119; (N.) 4½ pc. — a —; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 39½ a 40; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 23½ a —; 3 pc. 48¾ 49¼; Coup. cert. 5¾ a 6; Passive 5⅜ a —; Holl. 2½ pc. 65¼ a 65¾; id. 4 pc. 96 a 96½; Venez. 38 a 40; Ung. 16½ a 17½; Wissel op Amsterdam *f* —.—; Grieken 1825 — a —.

WEENEN, 8 Junij. Met. 4½ pc. —; 5 pc. 94¾; Bank-Actien 1428; Wissel op Londen 10.42; Zilver 8⅞.

BERLIJN, 7 Junij. Schuldbr. 3½ pc. 92¾; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 98½; Pools. 4 pc. 91½; Loten fl. 500 92¾; Oost. Met. 5 pc. 87⅝; Amsterdam zigt 142¾g, id. 2/m. 142⅛g.

HAMBURG, 7 Junij. Rusl. Cert. 5 pc. 105⅝; Oost. Met. 5 pc. 94; Spanje 1—3 pc. 22⅜; Binnenl. 3 pc. 40¼.

FRANKFORT, 7 Junij. Met. 5 pc. 86; A 5 pc. 86; 2½ pc. 44¾; Bank-Actien 1537; Darmst. Loten fl. 50 99¼; id. fl. 25 31⅞; Badensche Loten fl. 50, 70¾; id fl. 35, 40⅛; Nassausche fl. 25, 28¼; Holl. 2½ pc. 63½, id. 4 pc. 95¼; Sardinische 42; Wissel op Weenen 110¼.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 8 Junij. Kruimel, Oud-Alblas, Banjoewangie.

HELVOET, 8 Junij. Voor de wal: L. Keus, Johanna Maria, Batavia.

BROUWERSHAVEN, 7 Junij. J. A. Keeman, Sumatra, Batavia n. Dordrecht.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 30 Mei, is door den loodsschipper T. Griek, van de Texelsche loodsboot No. 3, in goeden staat gepraaid, de Nederlandsche kof Geerdina, kapt. E. A. Doewes, van Swansea naar St. Petersburg.

Den 30 Mei bij de Singels: Hollander, Kapt. Cordia, van Newcastle naar Rio de Janeiro, aan boord alles wel.

Den 12 April, op 35° 27' Z Br., 27° 50' W. L.: Biesbosch, Kapt. van Ryn van Alkemade, van Dordrecht naar Batavia.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BANJOEWANGIE, Oud-Alblas, Kruijmel: 5100 b. Koffij. 2499 kann. Suiker, 1 partij Geelhout 3681 b. Bindrottingen, N. H. M.

ROTTERDAM.

BANJOEWANGIE, Sumatra, Keeman: 4380 b. Koffij, 2852 kann. Suiker, 855 sch. Tin, 4178 b. Bindrottingen, N. H. M.

BEVRACHTE SCHEPEN.

AMSTERDAM, 6 Junij. Door de Nederlandsche Handel Maatschappij zijn bevracht geworden, de navolgende 5 schepen, als:

Voor *Amsterdam:* Maximiliaan Theodoor, kapt. K. C. de Veer.

Voor *Rotterdam:* Helena Christina, kapt. J. J. Bell.

Voor *Middelburg:* Elisabeth en Johanna, kapt J. A. Ballet. Schelde, k. J. van Duyn. - Koning Willem II, k. W. Blaakhert

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 9 Junij in lading naar:

Keulen	A. Krell, Mercurius.
„	H. Beins, Colln N°. 16.
Ludwigh. & Heilb.	A. Fritz, Christina.
Mainz	[illegible], Pauline.
Duisburg	J. L. Arera, Ondine.
Manheim	J. G. Krol, Hoffnung.
Dusseldorp & Neus	W. Meeuwsen, Niederrein N°. 16.
Urdingen & Ruhort	D. Jansen, Vrouw Maria.
Fankf., Cobleatz en Manheim	M. Hirchman, Frankf. N. 12.

AMSTERDAM, 9 Junij vertrokken:

Wessel	J. Beijer, Wilhelmina.
Rijnhoogte	ARNHEM 8 Junij 3 el 75 duim.
	KEULEN 7 „ 15 vt. 8 „

ADVERTENTIEN.

(2948) GETROUWD: A. A. GUSSENHOVEN, en J. H. VAN KRANENDONK.
DELFT, 7 Junij 1853.

(2947) GETROUWD: J. B. C. HAFKENSCHEID, en M. G. PETERS.
AMSTERDAM, 9 Junij 1853.

(2949) Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen *ZOON*, A. H. VAN EIJCK, geliefde Echtgenoote van P. BOTS.

NIEUWKOOP, 8 Junij 1853.

EEN KNIEGEZWEL GENEZEN *door de zalf en Pillen van Holloway.*

Achttien maanden geleden, vatte Mejufvrouw Jones woonachtig in de Portugal-street, te Londen, eene zware koude welke zich vastzette in een harer knieën en aan de buiging der zelve een gezwel vormde, waardoor de knie zoo stijf werd, dat zij dezelve gedurende een jaar tijds niet kon buigen. Zij bezigde alle bedenkelijke middelen, doch alles vruchteloos, zoodat zij ten laatste zeer daarover ontstelde en bekommerd werd. Eindelijk wreef zij het lijdende deel elken morgen en avond in met Holloway's zalf, en gebruikte tegelijker tijd de pillen, waardoor het gezwel zich verdeelde, de knie weder buigbaar werd, en zij geene pijn meer gevoelde.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als
Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7[...]
f 15.50, *f* 23,50.
Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3,30, *f* 8.15, *f* 1[...]
f 23.90.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsestraat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij A. P. MILIUS te *Utr*[...] en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bo*[...] alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.* (274[...]

LUTKIE & CRANENBURG te 's *Hertogenbosch*, heb[...] uitgegeven en bij hunne gewone correspondente[...] verkrijgbaar gesteld:

Eene Tweede, Nieuwe NEDERDUITSCHE Uitgave van de

Geschiedenis van het O. en N. Testame[...]

(Historie des Bijbels)

met daarbij behoorende Platen en Kaarten.

Een net Boekdeel in groot 18°. op fraai papier, bevattende 718 pagina's.

In Bazaan met titel gemarmerd op snede *f* 1[...]
Voor HH. Boekhandelaars met aanzienlijk rabat.

Debiteren voorts met succes:

ABBÉ BULO: LE CATHOLIQUE.
LE PALMIER CÉLESTE.
MANUEL DE DÉVOTION.
PSAUTIER DES AMANTS DE JÉSUS.

Alle nieuwe Uitgaven en tot de minste prijzen in verschillende banden verkrijgbaar. (295[...]

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN te Amsterdam zijn onder meer andere, de volgende werken verkrijgbaar allen in fraai geillustreerde bandjes gebonden en zeer geschikt om voor Prijzen te dienen. De kosten zijn betrekkelijk zeer gering.

LEVENSCHETSEN en LOTGEVALLEN van Reizigers, met een fraai steendrukplaatje . . . *f* 0.[...]
VOLKSVERHALEN, naar het Fransch van BOUILLY, met een fraai steendrukplaatje . . . *f* 0.[...]
LEVENSGESCHIEDENIS VAN MARIA STUART, Koningin van Schotland. Naar het Fransch van M. MARLES, met 1 fr. steendrukpl. . . . *f* 0.[...]
REISHERINNERINGEN. [illegible] Holland, Antwerpen, Engeland, [illegible] door den baron DE MENGIN FUDBAGON, vrij vertaald uit het Fransch, 2 deeltjes . . . *f* 0.[...]
HET LEVEN VAN DEN H. FRANCISCUS XAVERIUS, door E. S. VAN DER HAAGEN, Pastoor, met Portret *f* 0.[...]
BLOEMKORFJE, toegewijd aan jonge lieden van den beschaafden stand, door J. M. SCHRANT . . . *f* 0.5[...]
DE KOLONIST VAN METTRAY. Naar het Fransch *f* 0.4[...]
HET IERSCHE HUISGEZIN, of de gevolgen van eenen eersten misstap. Naar het Fransch vrij gevolgd. *f* 0.4[...]
LEGENDE van den Wandelenden Jood, uit het Fransch, met portret . . . *f* 0.50
BARMHARTIGHEID en VOORZIENIGHEID, of schets uit het leven van Mejufvrouw [illegible]. Uit het Fransch. . . . *f* 0.40
DE NOORWEEGSCHE BOEREN, naar het Fransch van den baron DE MENGIN FOUDRAGON . . . *f* 0.80
DE MAGT VAN HET KRUIS, geschiedkundig verhaal toegewijd aan de christenjeugd . . . *f* 0.40
HET LEVEN VAN DEN H. FRANCISCUS VAN ASSISIE, Insteller van de orde der Minderbroeders, met portret . . . *f* 0.50
ONDERRIGTINGEN EN OVERDENKINGEN voor Roomsch Katholijken. Kort Begrip van de Christelijke leer, en van de beweeggronden des geloofs. Meditatie's voor iederen dag der maand. Benevens Overdenkingen en Gebeden op de voornaamste feesten en plegtigheden van het jaar. Uit het Fransch door J. G. WENNEKENDONK, Kath. Pastoor . . . *f* 0.60
PASTOOR DRUMOND EN ZIJNE WEEZEN, door MARY C. EDGAR, met een fraai plaatje . . . *f* 0.50
LORENZO. Een Geschiedenis uit den tijd van Maria Stuart . . . *f* 0.85
SILVA of het vermogen der Deugd. Een tafreel uit de tijden van Maria Stuart, met een fraai plaatje *f* 1.15
SÉRAPHINE of de Catholijke Godsdienst in Noord-America. . . . *f* 0.70
DE WERKEN van den kanunnik C. H. Schmid, 18 deelen met platen . . . *f* 18.00
Ieder deel afzonderlijk . . . *f* 1.25
Ingenaaid met gedr. omslag, 18 dl. compl. *f* 13.50
id. id. afzonderlijke deelen *f* 0.90
DE KEUZE VAN EENEN STAAT, door C. H. GREG. ROSSIGNOLI, uit het Fransch . . . *f* 0.45
STICHTELIJKE BIJZONDERHEDEN, betreffende het leven en den dood van eenige jonge leerlingen in de H. Godgeleerdheid, uit het Fransch . . . *f* 0.40

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.